

«Щоб вистояти у цій надскладній епідемічній ситуації, нам усім необхідно об'єднатися»

Лікар-епідеміолог відділення особливо небезпечних інфекцій ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України» Валентин ШАПОВАЛ

У номері за 23 червня цього року наша газета надрукувала матеріал, що у Полтаві недостатньо опікуються профілактикою здоров'я. Зокрема звернули увагу на таке: виявляється, працівників міської санепідстанції не забезпечили приміщеннями для повноцінної роботи.

Минуло п'ять місяців. Полтава перебуває у «червоній» зоні, а міські епідеміологи й досі не мають робочого даху над головою. Про це, а також про поточну епідемічну ситуацію у краї «Урядовому кур'єру» розповів лікар-епідеміолог ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України» Валентин ШАПОВАЛ.

Пандемія — проблема спільна

ЧК Валентине Федоровичу, чи повернули вам будівлю колишньої міської санепідстанції?

— Спочатку нагадаю, що пандемія COVID-19 — це наша спільна проблема, і коронавірус, на превеликий жаль, щоденно тільки посилює тиск, не відчуваючи належного спротиву ослабленої системи охорони здоров'я і майже повністю зруйнованої державної санепідемслужби. Не забуваймо й про такі небезпечні сезонні захворювання, як грип, гострі респіраторні вірусні та інші інфекції. Щоб вистояти у цій надскладній епідемічній ситуації, нам усім необхідно об'єднатися.

Медичні працівники це усвідомлюють: епідеміологи, вірусологи, гігієністи, дезінфекціоністи, інші фахівці обласного лабораторного центру та його підрозділів на місцях перебувають на передовій, ризикують життям і здоров'ям.

Зовсім іншу позицію займала колишня влада Полтави — міста, що потрапило до «червоної» зони. Замість об'єднання чиновники своїми діями, здається, на впаки, все робили, щоб припинити діяльність Полтавського міськрайонного відокремленого підрозділу лабораторних досліджень ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України». Через їхнє невтручання чи, навпаки, потурання в будівлі Полтавського міськрайонного відокремленого підрозділу лабораторних досліджень на вулиці Івана Мазепи, 57 відімкнули газ, потім електроенергію, а нещодавно припинили й подачу тепла. У відповідь на численні звернення колективів цього підрозділу, обласного лабораторного центру, наукового товариства лікарів-гігієністів та епідеміологів, комісії з охорони здоров'я, материнства та дитинства гро-

мадської ради при Полтавській облдержадміністрації до керівництва Полтавської міської ради отримували лише бюрократичні відписки. Здається, чиновники не розуміють, що також несуть відповідальність, зокрема й кримінальну, за недотримання законодавства угалузі санітарно-епідеміологічного благополуччя та боротьби з інфекційними хворобами.

Виникла надзвичайна ситуація: через переохолодження на робочому місці фахівці хворіють, звільняються з роботи. Так ми втратили лікаря-епідеміолога і його помічника, лікаря-бактеріолога, двох лікарів-лаборантів та гігієніста, ще кількох фахівців. На всю Полтаву й район залишилися один лікар-епідеміолог та один помічник лікаря. Цього не можуть не знати у штабі при облдержадміністрації, який відповідає за проведення робіт з ліквідації наслідків медико-біологічної ситуації природного характеру державного рівня, пов'язаної з поширенням коронавірусної хвороби COVID-19 на території області, інші відповідальні структури. Проте вони у цьому питанні зайняли вичікувальну позицію.

Щодо призначення колишньої Полтавської міської санепідстанції, то нам його досі не повернули.

Лікування починається із профілактики

ЧК Отже, брак належних умов для роботи негативно впливав на якість виконання епідеміологами професійних обов'язків?

— Так. Припинення подачі енергії лабораторному підрозділу на вулиці Івана Мазепи, 57 негативно позначилося на роботі бактеріологічної та хімічної лабораторій. А це сприяло появінню живильних середовищ із діагностичків для лабораторних досліджень інфекційних та інших хвороб. Епідеміологи позбавили інформаційного простору, що перешкоджало епідеміологічним розслідуванням. Стало важче працювати санітарним лікарям, іншим фахівцям, проводити лабораторні та інструментальні дослідження й вимірювання.

Виходить, що своїми діями представники міської влади несвідомо сприяли поширенню вірусних інфекцій, зокрема COVID-19. І це на початку нового навчального року, коли в місті приїжджають багато туристів та іноземних студентів.

Ми тоді неодноразово зверталися до міської державної адміністрації й МОЗ України щодо можливого погіршення епідемічної ситуації. Проте нас не послухали.

ЧК Яка нині епідемічна ситуація в Полтаві та області?

— За моїми даними, на Полтавщині на 25 листопада зареєстровано понад 19 тисяч підтверджених хворих на COVID-19, а найбільше — близько 10 тисяч — у Полтаві. У місті щодня фіксують понад 200 нових недужих. Багато людей хворіють на COVID-19 у Кременчуці, Миргороді, Горішніх Плавнях, Зіньківському, Лохвицькому, Глобинському, Новосанжарському, Великобагачанському районах. Фактично захворюваність зростає у кожному місті й районі. Захворіло понад 800 медиків та більш як 400 дітей. Зростає кількість померлих від спричинених цією хворобою ускладнень: 412. Найбільше таких у Полтаві — 129, Кременчуці — 75, Глобинському районі — 23, Горішніх Плавнях — 21, Кременчуцькому районі — 14, Лубнах — 11, Лохвицькому та Полтавському по 14. Тому треба налагодити профілактичну роботу й значно серйозніше ставитися до лікування коронавірусної хвороби.

ДОСЬ «УК»

Валентин ШАПОВАЛ. Народився 23 травня 1941 року в с. Піщане Кременчуцького району Полтавської області. Закінчив Ніжинське медичне училище, Харківський медичний інститут, аспірантуру Української медичної стоматологічної академії. Працював санітарним лікарем санітарно-епідеміологічного відділу Кременчуцької ЦРЛ, головним санітарним лікарем Кременчуцького району Полтавської області, заввідділу особливо небезпечних інфекцій обласної державної санепідемслужби. Із 2012 року — лікар-епідеміолог відділення особливо небезпечних інфекцій ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України».

Кандидат медичних наук, доцент. Почесний професор УМСА та Харківського інституту мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова. Заслужений лікар України.

Сподіваюся, що новообрана влада Полтави врахує помилки попередників і разом з обласною оперативно вживе заходів для відновлення роботи Полтавського міськрайонного відокремленого підрозділу ДУ «Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України». Це потрібно зробити заради здоров'я й життя людей та біологічної безпеки краю.

Дякую небайдужим громадянам, керівникам установ, підприємств та організацій, які постійно надають благодійну допомогу лікарням, обласному лабораторному центру і його підрозділам на місцях. Спасибі студентам Української медичної стоматологічної академії, які виявили патріотизм, добровільно погодившись надавати медичну допомогу хворим на COVID-19.

Слід постійно обати про імунну систему

ЧК Згадані студенти — майбутні стоматологи нещодавно їздили допомагати у лікуванні коронавірусної хвороби італійцям.

— І це було благородно на початку пандемії COVID-19 поїхати в зону ризику. В Італії вони здобули дуже цінні навички організації роботи лікарень у складних умовах та лікування хворих, а також розуміння особливих підходів до захисту медичних працівників, які мають справу з коронавірусними хворими. Набути знання і досвід тепер застосовують на Полтавщині.

ЧК Валентине Федоровичу, коли в області робитимуть щеплення проти коронавірусної інфекції?

— Це станеться після відповідних випробувань вакцини та затвердження правил її використання як єдиного надійного специфічного заходу протидії цьому вірусу для вироблення імунітету. Жодних розпоряджень чи інших документів від МОЗ із цього приводу ще не надходило.

ЧК Чи можна не заразитися коронавірусною хворобою без щеплення?

— Навряд. У людини має бути дуже міцний імунітет. Тому всім нам треба постійно дбати про стан імунної системи, яка працює цілодобово і намагається не допустити в організм ворогів, як COVID-19. А щоб він її не здолав, необхідно дотримуватися підсумкового способу життя, відмовитися від шкідливих звичок (тютюнокуріння, вживання спиртних напоїв, наркотиків тощо), не перевтомлюватися, дбати про дотримання санітарних норм і правил та карантинних умов тощо.

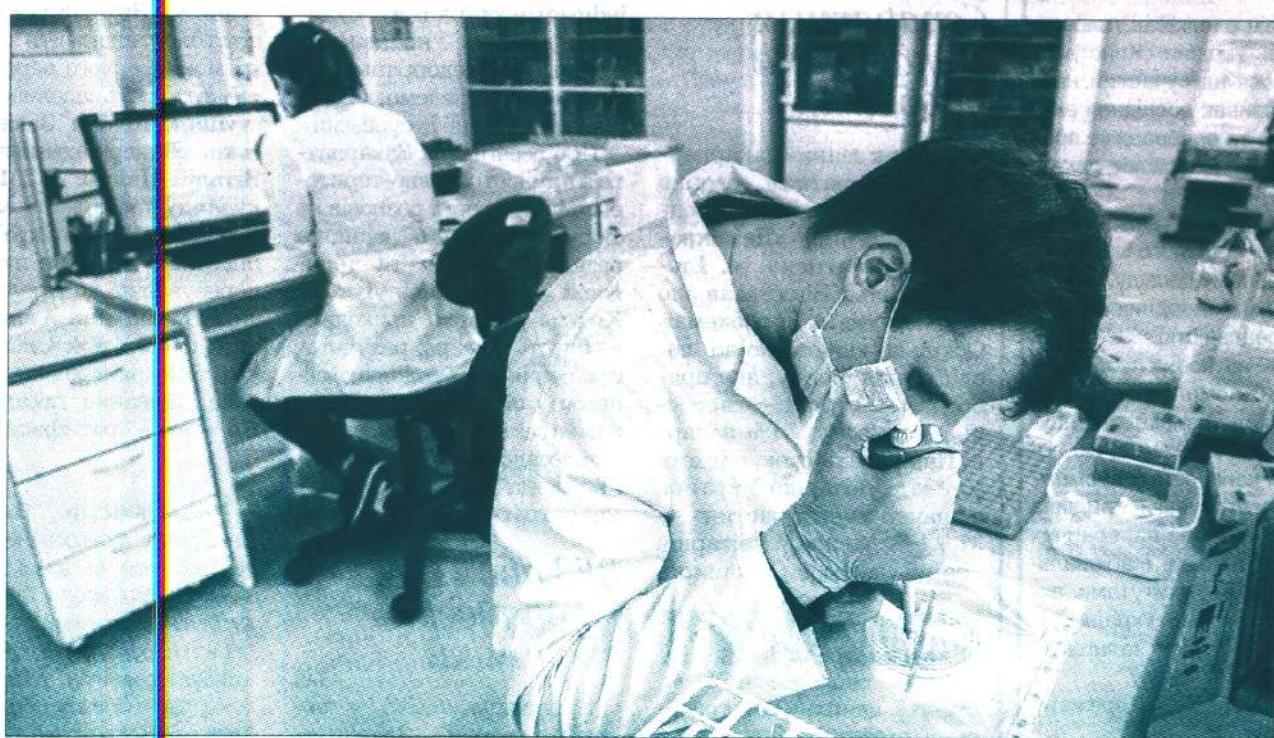
ЧК Чи правда, що від коронавірусу можна захиститися, споживаючи певні продукти харчування?

— COVID-19 найчастіше вражає тих із нас, у кого є хронічні захворювання: цукровий діабет, онкологічні, серцево-судинні, ожиріння та інші. Почекаємо інфікування коронавірусом дітей і відносно здорових людей. Тому необхідно дбати про раціон харчування — більше споживати молочні, рослинні іжі, овочі, фрукти, вітаміни. Не зловживати жирною іжєю та іжєю з великим вмістом цукру. Дотримуватися порад дієтологів, сімейних лікарів і пам'ятати, що найкращі продукти — органічні. На Полтавщині їх виробляють у ПП «АгроЕкологія» Шишацького району.

ЧК Спрогнозуйте, коли Полтавщина вийде з «червоної» зони і що для цього треба зробити?

— У цій ситуації складно щось прогнозувати. Коронавірусна інфекція поширюється майже в геометричній прогресії, а тут ще й сезонні захворювання: грип і гострі респіраторні вірусні інфекції. Очікуємо, що осінній, зимовий і весняний періоди будуть дуже складними. Нам усім необхідно неухильно дотримуватися карантинних вимог, порад лікарів і усвідомити, що ми відповідаємо за здоров'я та добробут не тільки власні, а й батьків, дітей і онуків. І тоді все буде гаразд.

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

Фахівці міського підрозділу лабораторних досліджень працюють на передовій боротьби з пандемією